

ABONAMENTUL:

Pe un an . . . 28.— Cor.

Pe jumătate an 14.— „

Pe 3 luni . . . 7.— „

Pe o lună . . . 2.40 „

Pentru România și străinătate:

Pe un an . . . 40.— franci.

Telefon

pentru oraș și interurban

Nr. 750.

REDACTIA
și ADMINISTRATIA
Strada Zrinyi Nrul 1/aINSERTIUNILE
se primesc la admini-
strație.Mulțumite publice și Loc
deschis costă șirul 20 fil.Manuscrisurile nu se în-
nănoiază.

ROMÂNUL

Pentru „Adevărul” din
București.

Arad, 18 Ianuarie.

Ziarul bucureștean care și până acum a dat ocazie la atâtea glume excelente prin faptul că se numește „Adevărul”, într'un număr al său din săptămâna trecută, referindu-se la articolul nostru intitulat „Liga Culturală”, spune următoarele:

— „O foaie ce apare în românește la Arad a fost obligată să publice, sub imperiul stărei de războiu, un articol, prin care părintele Lucaciu și poetul Octavian Goga sunt atacați pentru acțiunea lor, sau mai bine zis pentru faptul de a fi fost aleși în comitetul Ligei pentru unitatea politică și culturală a tuturor Românilor”.

Și acestea cuvinte „Adevărul” le așează sub titlul „Ticăloșii”.

Suntem convinși, că d. C. Mille, directorul ziarului „Adevărul”, nu așteaptă, să intrăm cu dânsul ori cu ziarul său în discuții serioase. D. C. Mille și ziarul său „Adevărul”, care azi e rusofil și mâine e germanofil, nu poate avea asemenea pretenții.

Deci nu pentru d. C. Mille, nici pentru „Adevărul”, ci pentru marele public românesc, care fără îndoială, are înțelegere pentru rostul luptelor noastre cu adevărat naționale, avem să restabilim adevărul, atât de compromisat prin „Adevărul”, că anume noi nu am atacat pe părintele V. Lucaciu și poetul Octavian Goga ci simplamente am costat-

tat, că acești domni, câtă vreme sunt membrii comitetului executiv al partidului național român din Ungaria și Ardeal, nu au dreptul să ia parte la viața politică a Țării-Românești și nu pot face la București politica Românilor din monarhia austro-ungară. Am zis, că „politica acestui popor se face aici acasă, în țara lui, prin el însuși, și cine vrea să-l conducă în orice direcție, trebuie să fie în fruntea lui luându-și asupra-și întreagă răspunderea îndemmurilor sale.”

Că spusele noastre erau în conformitate cu adevărul se constată prin faptul, că dd. Dr. Vasile Lucaciu și Octavian Goga, într'aceasta, au și dimisionat din comitetul nostru național.

În zilele de grea încercare, prin cari trece întreg neamul românesc, adevărații fii ai acestui neam, nu se vor certa, ci cu cea mai caldă iubire împrumutată își vor frământa gândul și mintea spre a găsi calea cea neînșelătoare, care va putea să ducă la mântuirea noastră națională.

„Adevărul” dela București a greșit deci adresa, când a crezut că poate să mai dea o nouă lovitură intereselor veritabile românești încercând să producă ceartă între frați prin aplicarea cuvântului de „ticălos”, care indică o noțiune necunoscută adevăraților luptători naționali, dar, cum se pare, foarte împământenită în sufletele celor dela „Adevărul” bucureștean.

Dacă „Adevărul” ni-a făcut vre-o supărare prin stupida sa încercare de a produce ceartă între frați, este numai sentimentul dureros care ne încearcă la gândul, că frații noștri din Țara-Românească pot suferi să dănuiască între dânsii „Adevărul”.

Un erou:
Colonelul Ion Boeriu.

Colonelul Boeriu, din armata austro-ungară, s'a remarcat printr'o deosebită bravură încă dela începutul războiului, iar după primele lupte înverșunate din Galiția, numele său a fost citat ca al unui erou în ordinul de zi al monarhului către întreaga putere sa armată cu elogiase cuvinte de recunoștință și de laudă pentru atitudinea eroică a acestui viteaz român comandant de regiment. Împăratul Francisc Iosif I-a decorat atunci cu înaltul ordin „Coroana de fier”.

Abia după războiu vom putea avea date precise despre meritele colonelului Boeriu. Dar, cei ce am avut onoarea de a-l cunoaște, și din puținul ce s'a comunicat ni-l putem ușor închipui așa cum este, anume, neîntrecut și fără pereche la locul său, pe acest soldat inimos și român adevărat, cu suflet mare, nobil și din toată ființa sa devotat datoriei.

Colonelul Boeriu nu numai a persistat, fără șovăire la locul său, ci și-a expus îndrăzneț viața întru îndeplinirea misiunii ce i s'a încredințat. El este nu un comandant, ci un părinte al regimentului său și a fost citată ca model de admirat și de urmat sollicitudinea ce poartă acest șef unității de sub conducerea sa. Colonelul Boeriu nu s'a mulțumit de a executa ireproșabil ordinele primite, ci însuș a avut splendide acte de inițiativă, el singur și-a înmușțit grijile, și-a impus oboșeli și strapăte și, între toate împrejurările și-a împlinit datoria „cu vârf și îndesat” ca un adevărat Român ce face cinste neamului său. Colonelul Boeriu a fost fără întrerupere în lina de foc, îndemnând cu propriul său exemplu, iar, de altă parte, în vârtejul năpraznic al războiului, el a ținut a nu neglija nimic și a avut chiar însuș grijă pentru a regula și timpul de odihnă și de recreare al soldaților săi, astfel că regimentul său, spre mirarea tuturor, nu se epuiza,

Veteranul.

Bunica-și toarce calerul de lână
Și lung privește 'n focul de pe vatră
S'aude 'n vale vorbă la fântână
Și undeva la lună cânil latră.

Din vâlvătaia focului de vreascuri
Lumină caldă 'n casă irosește.
Cu cea din urmă foale de subt teascurl
Pe un genuche moșul povestește:

— „La Köngraetzul cel de vechiu renume —
Acolo m'aleselu cu mâna ruptă —
Vorbeam cu toții că n'om vedea în lume
Mai crâncenă și mai cumplită luptă”.

„Și astăzi lată ce scriu la gazete:
Cel mai cumplit războiu e cel de-acuma.
Se sapă gropi în loc de parapete
Și ca sobolii luptă întâiu cu huma”.

„Îți Istovești puterea cea mai bună
În umezeala rece de tranșee,
În loc să lupti la soare și la lună,
Ca om întreg să cucerești trofee”.

„Așa se 'ntinde fără rost războiul,
Se pierde vraja luptelor pe față.

E minunat să vezi venind puhoiul
Menit să șteargă totul din viață”.

„Tu, baba mea, dă-mi pușca mea pe umăr,
Să-mi pul merinde 'n traista de piele.
Puține zile am încă la număr,
Mă duc să văd tranșeele acele”.

Bunica scapă fusul de mirare...
Pe pieptul lui ea vede cum lucește
Un ord primit cu jertfa cea mal mare,
Și-a înțeles că moșul nu glumește.

ION BĂILĂ.

Impresii din războiu.

— O luptă descrisă de un ofițer. —

Un tânăr și distins ofițer francez, rănit într'una din cele mai violente lupte cari s'au dat pe frontiera lorenă, publică în „Les Annales” următoarele:

La un chilometru înaintea unei păduri, a cărei lizieră despre nord urmează o pantă ușoară, se desenează un platou de 50 metri înălțime. De cealaltă parte a lui se stinge sunetul de clopot al unei biserici invizibile.

Până la acest platou un drum noroios, gălbui, șerpuieste între miriști până da într'o mică

văgăună, apoi după o cotire bruscă la stânga, suie coasta în mari zigzaguri leneșe spre satul L..... De o parte a drumului, două mici păduri de brad dreptunghiulare și reci își întind masa lor tăcută; de cealaltă, plantațiuni de vii ai cărei araci orânduiesc ondulațiunile terenului.

În acest moment, ghicesc că acest neisaj l'am mai traversat acum câteva zile de abia.

Ieri seară am primit ordinul de a ocupa, cu o companie, o parte a acestei liziere și, sub o palidă lumină a lunii, în mijlocul pădurei oamenii mei au săpat tranșee în fundul cărora ei dorm acum abătuți de oboșală.... În ce mă privește pe mine, trântit într'un șant, aștept cu nerăbdare ca faptul zilei posomorite, respingând puțin câte puțin noaptea de-asupra orizontului, să-mi permită de a recunoaște totul în cercul limpede al binoclului meu. Va fi desigur astăzi zi frumoasă, zi cu soare.

Și numai decât, ca și cum ziua ar fi apărut dintr'odată, strâng și îmbrățisez toată oroarea unui câmp de luptă. De trei zile deja atacurile noastre s'au sfârșit fără succes, acolo înainte, contra acelor tranșee germane ale căror profiluri subțiri apar pe vârful platoului.

Toate aceste urme cari brăzdează câmpiile, sunt pe marginea drumului sau acopere frumoasele vii promițătoare de rod, toate astea, roșii, cenușii, albastre, toate sunt cadavre.... multe de alor noștri.... și, de iur împrejur, rufe

ci intra totdeauna cu puteri proaspete in luptă și ieșea mereu învingător.

Acum, mai în urmă, s'a anunțat că prin înțeleapta sa pricepere strategică colonelul Boeriu a știut să reziste victorios unui atac rusesc cu forțe superioare. Regimentul a îndurat pierderi mari, dar punctul, foarte însemnat, a fost câștigat. Inșuș colonelul a fost rănit. Această faptă a sa amintește rezistența îndârjită ce a opus cu asemenea succes unei forțe superioare, la Solferino, baronul David Urs de Margina, dintr'un sat vecin cu al eroului de azi.

Colonelul Ion Boeriu este originar din comuna Vaida-recea, de lângă Făgăraș, așadară fiu al granițel făgărășene. A servit ca ofițer în regimentul românesc 33 de Infanterie (Arad); de aici a fost pus, ca locotenent-colonel, în fruntea unui detașament foarte expus, în Bosnia. S'a achitat splendid de mistu-neea aceasta. Imediat a fost avansat la gradul de colonel și numit comandant al regimentului 76 de infanterie (Esztergom), pe care l-a distins în acest războiu.

După marele său succes din urmă, colonelul Boeriu a fost propus pentru a fi decorat cu cel mai înalt ordin militar: cu ord. „Maria Teresia”. Mai presus decât orice alta, este caracteristic, părerea colonelului asupra acestui fapt:

„Bravul colonel a primit o înaltă distincțiune — spune d. Roda Roda — și superiorii săi l-au invitat să facă cerere pentru cel mai înalt ordin militar: Crucea de cavaler al ordinului „Maria Terezia”, pe care l-a meritat pe deplin.

La această invitație colonelul a răspuns pe un mic bilețel, scris cu creionul, următoarele:

„Mi-am făcut numai datoria. Dar chiar dacă ași fi făcut mai mult decât atât, tot n'aș fi meritat o distincțiune deosebită. Căci e ceva de sine înțeles ca soldatul să pue toate forțele sale, să le încordeze până la extrem în serviciul patriei. Dacă mi s'ar acorda ordinul „Maria Terezia” m'ar bucura numai, fiindcă s'ar consacra astfel eroismul regimentului meu”.

Ba, s'ar consacra încă odată și pentru cei ce nu vor să înțeleagă, eroismul soldatul român și extraordinara valoare a sufletului românesc atât de prețios, de zelos și nespuse de modest, cum se manifestă el și în colonelul Ion Boeriu, din țara Făgărașului.

Prof. C. Nedelcu.

La chestia Lucaciu-Goga.

Sub acest titlu conțratele „Gazeta Transilvaniei” publică la loc de frunte următorul articol, pe care îl publicăm în întregime:

Liga culturală din România, transformându-se în ligă politică, a crezut de consult a alege în comitetul ei pe dnii Dr. V. Lucaciu și O. Goga, până ieri-alaltăieri cetățeni ungari și membrii ai comitetului partidului național român din Ardeal și Ungaria.

În fața acestui fapt *implinit*, pe care nu l-am putut împiedeca, ne-a rămas o *singură* datorință ca cetățenii credincioși ai statului ungar, anume să facem o constatare de tot *firesc*: că dnii Lucaciu și Goga, acceptând votul adunării generale a Ligei, transformată din Ligă culturală în Ligă politică, nu mai fac parte, și nici nu mai pot face parte din comitetul executiv al partidului național român din Ardeal și Ungaria.

Nimic mai *firesc* decât această constatare.

În timpuri normale ar fi trebuit să-și spună cuvântul în chestia dlor Lucaciu și Goga comitetul partidului național român dela noi. În timpuri de războiu, aceasta nu s'a putut face din motive ponderoase și ușor de înțeles, las' că o parte însemnată a membrilor comitetului nostru național se află concentrați pe câmpul de luptă.

A luat prin urmare cuvântul — nici că se putea altfel în împrejurările date — organul oficial al partidului național român și a adresat dlor Lucaciu și Goga advertisementul cunoscut, în care s'a dat expresiune convingerilor, că cei doi noi membrii ai Ligei își vor fi trimis deja dimisiunea lor din comitetul executiv al partidului național român din Ungaria și Transilvania.

Iarăș un lucru cât se poate de *firesc*, era doar o imposibilitate ca dnii Lucaciu și Goga, acceptând posturile în cari au fost aleși, să mai poată face parte din comitetul executiv al partidului național român.

Dnii Lucaciu și Goga recunoscând situația piezise în care au ajuns față de partidul nostru național, au și demisionat din comitetul executiv al partidului, adresând a doua zi după apariția advertisementului în ziarul „Românul” cunoscuta scrisoare dlui Gheorghe Pop de Băsești.

Prin urmare cei vizați s'au conformat advertisementului ce li s'a adresat, iar lumea politică dela noi și probabil și cea din România a trecut la ordinea zilei peste acest incident.

Nu tot așa a făcut însă cunoscutul ziar semit bucureștean „Adevărul” pe care l'am primit din întâmplare la redacție. În acest ziar al dlor Hon-

nigmann-Braunstein et. Comp. cari fac anturajul dlui Mille, am cettit, spre scandalizarea noastră următoarele rânduri:

„O foaie ce upare în românește la Arad a fost obligată să publice, sub imperiul stărei de războiu, un articol prin care pătintele Lucaciu și poetul Octavian Goga sunt atacați pentru acțiunea lor sau mai bine zis pentru faptul de a fi fost aleși în comitetul Ligei pentru unitatea politică și culturală a tuturor Românilor”.

Ei, aceasta întrece toate marginele unei gazetării cât de cât cinstită și serioasă! Așa pot să scrie numai condeie evreiești și oameni geșetari, cari pentru a-și servi interesele lor oculte, nu se sfiesc a-și bate joc chiar și de cele mai sfinte lucruri, inducând în eroare pe cititorii lor, adeseori prea creduli. A numi organul oficial al partidului național român „o foaie ce apare în românește în Arad, care a fost obligată să publice un articol” etc. și a susține că articolul „Românului” e un „atac” adresat dlor Lucaciu și Goga, aceasta pot s'o zică numai oameni ignoranți, condeie și burașe cari urmăresc scopul vădit de-a pescui în turl-bure.

Dacă „Adevărul” și-ar fi dat cât de cât silința să pătrundă situația, în care ne aflăm astăzi Români din Ardeal și Ungaria, dacă „Adevărul” și-ar fi dat în mod obiectiv seamă despre situația, care s'a creiat partidului național român dela noi prin alegerea dlor Lucaciu și Goga în comitetul Ligei din România, n'ar fi putut scrie în tonul provocător și mai mult ca îndrăzneț în care a scris. Dacă însă a scris așa, cum a scris, e o dovadă că cu *intenție* vrea să intervertească adevărul în favorul scopurilor sale oculte.

Situația, ce s'a creiat ziarelor noastre naționale din Ardeal și Ungaria, nu este ușoară. Aceasta o recunoaștem. Având în vedere interesele superioare ale monarhiei, din care facem parte și pentru care sângerează astăzi sute de mii de soldați români pe câmpurile de luptă în nădejdea unor zile mai bune, ziarele noastre și-au impus o rezervă în ce privește lupta purtată în timp de pace pentru realizarea postulatelor noastre naționale. Pe lângă aceasta ziarele noastre sunt supuse unei cenzuri severe, căreia trebuie să ne conformăm, dacă nu voim să periclităm existența ziarelor noastre, a căror apariție este astăzi mai mult ca ori și când o necesitate pentru cei rămași acasă. Cu toate aceste avem însă dreptul, neobligăți de nimeni, să ne spunem cuvântul franc atunci, când interesele de existență ale partidului nostru național recer aceasta, cum a fost în cazul alegerii dlor Lucaciu și Goga în comitetul Ligei.

Prin urmare ținem să protestăm în contra modului disprețuitor și neal, cu care este tratată

pline de sânge... arme sfărâmate... chipluri cari s'au rostogolit pe pământ după ce au căzut din capul soldaților... și cai morți, cu cele patru picioare întepenite... Războiul!

Dintr'un grup de baterii de 75, așezate la câteva sute metri în urma noastră, o lovitură seacă de tun, întrerupe tăcerea. Se aude vorbind la o oarecare distanță, spre stânga mea și zăresc într'acolo ridicându-se ușor de-asupra solului un post de observație de artilerie, căruia un ofițer îi dirigează tirul prin telefon. Noi suntem în prima linie aici. Obuzul a explodat în față, pe platou, și aureola sa, neagră cum convine divinității sale funebre, se deschise câțiva metri înaintea unei tranșee germane, deasupra căreia un mare disc alb balansase un semnal misterios. Știu că astăzi pe sub seară e vorba de un nou asalt contra satului. Pentru a permite infanteriei a lua această pozițiune costisitoare, prepararea luptei de către artilerie va fi formidabilă.

Distanțele au fost cu îngrijire apreciate: în mod sistematic, de jos în sus, toate aceste pante vor fi curățite cu melinită, și această lovitură izolată va deslănțui în câteva minute potopul de obuze... Promite deci a fi superb, și am o pozițiune admirabilă pentru a vedea totul. Cu binoclul la ochi, aștept...

Iată ceva ciudat!... S'ar zice că, pe drum, la jumătatea coastei, ceva s'a mișcat...

Am greșit; nu poate să fie nimeni acolo. Potrivesc din nou binoclul și privesc ca și cum toată viața îmi țîșnea în ochi și se concentra acolo. Era adevărat; nu mă înșelasem!... Ceea ce cercul de sticlă prinsese tot în câmpul său și, fără milă, se mârșise și se deslușise pentru

mine: acolo..., pe drumul gălbui, presărat numai de sfărâmături..., era un om..., un infanterist, unul de-ai noștri..., cu un pantalon roșu... Fără arme, fără echipament, cu mantaua desfăcută de i se vedea cămașa-i albă, se ridică pe mâni în afara șanțului. Bietul băiat! Încă unul din acei numeroși răniți pe care Germanii, cu, lovitori de pușcă, au împiedecat pe brancardierii noștri de a-l ridica, în ultimele nopți, foarte luminoase, vai! sau poate că l'au crezut mort! Poate că e acolo de două sau trei zile!...

El pare a avea un picior sfărâmat... se târâște cu mii de chinuri, încet, spre cealaltă margine a drumului. Este acolo un povârniș plin și el cu un mușuroi de cadavre, — care este destul de ridicat și care pare că oferă puțină protecțiune contra obuzelor și gloanțelor, chiar alor noștri. Această lovitură de tun a sgu-duit pe acest om și l'a școs din toropeala sa; dar el n'a putut observa că noi am tras, căci îl văd că întoarce din când în când capul spre coasta platoului... Traversează drumul acum... Fără să mă mișc, fără vre-o idee, ipnotizat de el, fixează acest biet trup care târâște spre un adăpost aceea ce i-a mai rămas din viață.

Pe stânga mea, vocea liniștită a artileristului se ridică din nou și ciocănește din când în când în receptor... Un gând înspăimântător, o teamă ca de un vis îngrozitor pătrunde în spiritul meu... Dar nu! E nebunesc lucru și apoi ar fi prea oribil! Și cu toate acestea, asta n'ar fi decât unul din sacrificiile sângeroase, dar necesare, pe care victoria inflexibilă îl cere, în orice moment, dela fiecare soldat, în numele patriei... El are tot timpul!... Ce sbuciumări de

speranță trebuie să fie în sufletul său!... Bietul nenorocit!... Cum trebuie să stăre! Se târâște mereu... în noroi... se târâște foarte încet... Iată-l în mijlocul drumului... Încă un minut și va fi salvat...

Brusc, brutal dintr'o singură dată, se deslănțuesc bateriile din spatele meu, isbucnesc, mugesc, scuiță, varsă potopul lor de obuze... Nu mai disting nimic, nici în josul coastei, nici mai încoace de acel biet om..., nu mai văd nimic decât răsturnarea pământului în mijlocul fumului infernal...

Și, deodată, mi-aduc aminte de ordinul citit: „Tirul va fi progresiv...” Dar e îngrozitor!... Este... este înspăimântător! El este... Vreau să-l strig și nu pot! Și fiindcă știu și-mi închipui..., nu mai vreau, nu! nu mai pot să-l văd!... Iau binoclul dela ochi, și cu capul între mâinile-mi încrucișate, ca și cum ași suferi, în urletul artileriei lor, închid ochii, îi strâng foarte tare, înadins... deoarece o ceață ciudată se ridică... În spatele meu, tunurile trosnesc, par'că au înnebunit, sunt în delir, urlă, tipă... și acolo, înainte, acolo unde..., acolo este sgomotul năpraznic, frământarea, sfâșierea exploziunilor!...

Asta durează... nu știu cât timp...

Apoi, brusc, totul tace. Liniștea!...

O secundă se scurge..., lungă, oh, lungă...

...Ridic capul..., reiau binoclul..., privesc...

Pe drum..., acolo..., drept în locul acela... nu mai e nimic... Nimic decât o groapă mare...

Gh. Vas.

presa noastră de scribii dela „Adevărul”. Elementul semit în presă ne-a fost întotdeauna antipatic, căci acesta — dacă a fost lăsat la largul său — a fost întotdeauna provocător și a otrăvit opinia publică. Experiența aceasta am făcut-o cu vârf aici la noi. Cu aceeași meserie se în lelețesc Honigmanii bucureșteni: Dovadă campania dusă în contra dinastiei române și cu deosebire în contra marelui și înțeleptului rege Carol, dovadă campania detestabilă dusă pentru scopurile Alianței israelite, dovadă campania dusă în vara anului 1913 în contra Rusiei, pentru ca în anul acesta, adică după numai un an și jumătate, să se adape în apele rusofile.

Unor gazetari, cari consideră misiunea lor sublimă de geșeft, a căror armă de predilectie este provocarea și cari-și schimbă atitudinea după interese vremelnice, le contestăm dreptul de-a se amesteca în afacerile noastre interne. Noi întotdeauna am știut să cinștim presa serioasă din regat, care și astăzi se luptă cu arme leale, întotdeauna am onorat păreri și convingeri ziaristilor și bărbaților politici ai țării românești, din ori ce partid, fie chiar contrare păreri noastre și ne-am exprimat recunoștința pentru sprijinul acordat în luptele grele ce le purtăm aici. Aceasta o vom face și în viitor, căci avem satisfacția să fim înțeleși și respectați de majoritatea ziarelor cu adevărat românești din țară.

În contra aceloră însă, cari — din fericire puțini — se poartă cu rea credință față de noi, ne ridicăm și ne vom ridica întotdeauna glasul”.

Situația în Albania.

Relativ la situația din Albania avem pentru azi știrile următoare:

Roma. — Paquebotul „Re-Umberto” a plecat având pe bord pe baronul Aliotti, colonia italiană și ministrul Franței.

Se telegrafiază din Bari că mișcarea răsvrătiților albanezi s'a întins până la Sangioanni di Medua, unde împiedecă trecerea pe Boiana a mărfurilor pentru Muntenegru.

Guvernul italian a trimis la Sangioanni di Medua nava „Piemonte”.

„Tribuna” află din Brindisi că populațiunea din Javala a însărcinat pe *Iusuff effendi* să negocieze pentru o înțelegere cu autoritățile din Durazzo.

Roma. — Vorbind de ultimele evenimente dela Durazzo, *Corriere dela Sera* observă: Acele câteva lovituri de tunuri trase de vasele „Misurata” și „Sarderna” au avut numai scopul de a împărăștia pe răsvrătiți și de a-i alunga dela Durazzo. Aceasta nu înseamnă că Italia voește să ia parte la conflict. Dacă ar avea această intenție, ea s'ar servi de alte mijloace. Opera sa țintește pur și simplu la scăparea veteșii conaționalilor și străinilor din Durazzo, și la ocrotirea averii lor.

„Tribuna” scrie: Guvernul italian va mărgini acțiunea sa la Valona, dar nu poate să nu vegheze în acelaș timp și asupra evenimentelor din Durazzo, intrucât aceste evenimente pot să vatem însemnate interese italiene.

Roma. — Asupra luptelor din Albania zărele din Roma au primit știrile următoare:

Luptele s'au dat în apropierea orașului Tirana și s'au sfârșit cu o înfrângere pentru Essad pașa. Răsvrătiții fiind întăriți cu oameni trimiși în ajutor de Comitetele revoluționare din Kroja, Kavaja, Pekinj și Elbassan, au făcut presiuni cu toate forțele lor, cu mult superioare ca număr, asupra trupelor lui Essad, cari fiind respinse de toate părțile, ostenite în urma a patru zile de luptă neîncetată, a trebuit să se retragă pe colinele dela Rastbul pentru a scăpa de o învăluire ce ar fi putut să le fie fatală.

Essad se găsea înaintea orașului Tirana, unde ajunsese din Punta Rodoni făcând drumul dela Kroja. În acest timp izbucni răscoala dela Siak, și astfel Essad perdu orice legătură cu Durazzo. Când răsculații dela Siak năvăliră asupra oamenilor lui Essad acesta porunci retragerea generală, care a fost foarte anevoioasă și putu să izbutească numai mulțumită trupelor de întărire, pe cari autoritățile din Durazzo

le trimiseseră. Aceste trupe împiedecă pe răsvrătiții dela Siak să taie retragerea trupelor oboșite ale lui Essad.

Acuma Durazzo se află în aceleași condițiuni dela Iunie când Principele de Wied a fost nevoit să părăsească Albania. Rebelii au ajuns la porțile orașului și amenință să năvălească, dacă Essad nu va pleca.

Roma. — Baronul Aliotti, ministrul Italiei la Durazzo a sosit la Roma pentru a conferi cu guvernul asupra situației albaneze.

Ziarul „Idea Nazionale” spune că continuă să sosească la Valona delegațiile orașelor și satelor din împrejurimi pentru a aduce omagii autorităților italiene și a cere protecțiune Italiei. În urma mișcărilor revoluționare din Berat se crede că guvernul italian s'are a preveni ori ce surpriză, avea intenția de a întâi singurul regiment de bersaglieri care compune corpul de expediție prin trimiterea câtorva trupe de infanterie și artilerie. Aceste măsuri sunt mai mult decât justificate cu toate că guvernul are ferma hotărâre de a nu mai ocupa alte localități în afară de cele ocupate. Ziarele primesc știrea din Durazzo că Essad Pașa organizează o contra-ofensivă pe când apărarea orașului a fost încredințată lui *Mustafa-bey*.

Roma. — Ministrul Greciei la Roma ducându-se la Consulta (ministerul de externe) spre a da lămuriri guvernului italian asupra trimiterii vasului elen „Hellas” la Durazzo, a făcut declarațiuni la fel cu acele date ziaristilor, asigurând că prezența vasului acolo nu are vre-un scop politic, ci numai protejarea supușilor greci din localitate.

Roma. — „Corriere d'Italia” afirmă că în urma nemulțumirii pe care a stârnit-o în Italia trimiterea la Durazzo a vaporului „Hellas” guvernul din Atena îl va rechema în curând acest crucișetor în apele Greciei.

Roma. — „Giornale d'Italia” primește din Durazzo știrea că după ce au fost respinși la Rastboul de către trupele lui Essad Pașa, Insurgenții au încetat ostilitățile. Liniștea s'a restabilit la Durazzo și pericolul unui nou atac pare a fi exclus.

Rășboiul.

Telegrame oficiale.

Biroul telegrafic ungar ne trimite spre publicare următoarele telegrame oficiale:

Budapesta, 16 Ianuarie. În Polonia, în Galiția și în Carpați situația nu s'a schimbat. Dealungul Dunajetului artileria a reportat noi succese frumoase în lupta cu artileria grea și de câmp a dușmanului.

Berlin, 16 Ianuarie. Dela cartierul general se anunță: În ținutul dela Nieuport au avut loc lupte numai între artilerii. Am respins toate atacurile îndreptate împotriva pozițiilor noastre, ce se găsesc spre nordvest dela Arras și făcând prizonieri pe soldații dușmani cari i-a găsit în aceste! Am distrus ieri maieriştea La Boiselle ce se găsește spre nordost dela Albert și despre care s'a vorbit des în zilele din urmă, alungându-i pe Francezi de acolo.

Spre nordost dela Soissons e liniște. Numărul tunurilor captureate dela Francezi în luptele ce au avut loc acolo din 12 până în 14 Ianuarie, s'a urcat la 35.

În Argonnes și pădurea Consenvoyo (spre nord dela Verdun) au avut loc lupte mai mici cu succes pentru noi.

Un atac al dușmanului îndreptat împotriva localității Ailly spre sudost dela St. Michiel s'a prăbușit în urma focului nostru încă la începutul desfășurării. În Vosgi n'a avut loc nici un eveniment important.

Berlin, 16 Ianuarie. Pe câmpul de rășboiu din ost situația nu s'a schimbat. Vremea ce-țoasă și ploioasă exclude ori ce operațiune.

Budapesta, 17 Ianuarie. Situația e neschimbată în Polonia dealungul Dunajetului și spre sud dela Tarnow au avut loc lupte de artilerii întreagă ziua cu violență schimbăcioasă. În Carpați e liniște.

Berlin, 17 Ianuarie. Dela cartierul general se anunță: În Flandria au avut loc de ambele părți numai lupte de artilerie. Spre ost dela Arras, lângă Blagy, am aruncat în aer edificiul unet fabrici, capturând cu acest prilej câțiva prizonieri. De pe celelalte fronturi nu s'a raportat nimic mai nou afară de dueluri dintre artilerii, ce decurg cu o violență schimbăcioasă și afară de continuarea luptelor de tranșee și cu mine. În Argonnes am avansat puțin. Furtunile și ploite ne împiedecă operațiunile așazicând pe întreg frontul.

Pe câmpul de rășboiu din ost situația nu s'a schimbat.

Cam acum 4 săptămâni am publicat la acest loc ordinul de zi privitor la ofensiva generală, care l'a dat generalisimul francez în Decemvrie, cu câteva zile înainte de a se întruni corpurile legiuitoare franceze. Atacurile dușmanilor noștri pornite în urma acestui ordin pe câmpul de rășboiu din apus n'au putut împiedeca conducerea armatei germane, ca să execute toate măsurile găsute de oportune din partea sa. Aceste încercări ale dușmanului nu i-a adus vre-un avantaj mai remarcabil, câtăvreme trupele noastre au avansat în chip foarte mulțumitor spre nord dela Labasse, dealungul râului Aisne, în Argonnes.

Dușmanul a pierdut în această vreme: Morți am numărat 26.000, prizonieri nerăniți 17.860, în total dacă luăm la calcularea numărului răniților ca bază câștigată prin experiență proporția 1:4 și nu luăm în considerare bolnavii și morții, pe cari nu i-am luat în socoată și dispăruții, numărul răniților se urcă cel puțin la 150 mii. Perderea noastră din acelaș timp nu atinge nici a patra parte din acest număr.

Schimb de telegrame între Burián și Bethmann-Holweg.

Viena. — Noul ministru de externe austro-ungar, baronul Burián a adresat o telegramă către cancelarul Germaniei, Bethmann Hollweg, în care provocându-se la credința de alianță, îi cere sprijinul. Cancelarul răspunzând l-a felicitat foarte cordial pe noul ministru de externe austro-ungar și și-a exprimat părerea, că în alianța noastră prietenească vede garanția unui sfârșit norocos al rășboiului.

2 milioane de Ruși în linia de foc.

Stockholm. — Agenția Reuter e informat dela corespondentul său din Rusia că pe câmpurile de rășboiu din Polonia și din Galiția stau în linia de foc 2 milioane de Ruși.

Stockholm. — „Aflonbladet” scrie că prin Varșovia trec neîntrerupt trupe noi rusești, cari sunt duse în linia de foc. Se pare că Rușii se pregătesc pentru asediarea Varșoviei, deoarece populația e transportată de aici gratuit pe căile ferate la Vilna, Moscva și Kiev. Autoritățile civile au părăsit Varșovia mai nainte. În Varșovia alimente sunt în cantitate suficientă dar se simte lipsa de petrol și cărbuni.

Comisia rusească în București.

București. — Comisia rusească, care va înmâna din însărcinarea Tarului în Niș și Paris, decorații membrilor armatelor franceze și sârbă, a petrecut două zile în București. Delegații ruși au fost primiți în audiență de către regele Ferdinand și l-au vizitat pe primul ministru și Mitropolitul țării. Vineri comisia rusească a părăsit Bucureștii, plecând la Niș. Comisiunea rusească are o misiune foarte importantă la cartierul general francez, unde va trata cu generalii Joffre și French.

Un publicist spaniol despre rășboiul actual.

Berlin. — Cunoscutul publicist spaniol *Cano-vas Cervantes* ocupându-se de rășboiul actual ajunge la următoarea concluzie:

— „Pe lângă simpatiile motivate ce le simte poporul spaniol față de Germania, mai simte și durere și compătimire față de Franța, al cărei tineret sângeră în urma orbirei poporului francez, pe câmpul de luptă impus de către Anglia, care nu poate fi considerată decât călăul Franței.

Viitorul va aduce eșuarea planurilor engleze și atunci Franța desmeticându-se va întinde Germaniei mâna și va porni alături de aceasta contra Angliei, care este dușmanul lor comun și deci trebuie nimicit.

Luptele la Varșovia.

Berlin. — Colaboratorii militari dela mai multe ziare din străinătate constată că Rușii, după cum înșiși recunosc, doresc să apere fortărețele Varșoviei în ținutul dela Blonie, care e centrul mai multor ramificații de drumuri și se găsește la 18 kilometri de Varșovia. Rușii s'au întărit pe linia Blonie în mai multe linii paralele, dar puțin folos vor avea din aceasta, căci în urma ploilor tranșeele sunt pline cu apă.

Satisfacțiune pentru incidentul din Hodeida.

Roma. — O notă a Agenției Stefani anunță, că Poarta a dat instrucțiuni valiului din Yemen de a da Italiei toată satisfacțiunea pentru incidentul din Hodeida, inclusiv salutul drapeului. Ancheta asupra celor întâmplate se face de o comisiune specială, cu asistența consulului Italiei.

Răspunsul Angliei la nota Statelor-Unite.

Washington. — Răspunsul guvernului englez la nota Statelor-Unite s'a publicat ieri și declară, că toate punctele relevate în notă au fost cercetate cu deamănuntul în același spirit de prietenie și francheță, care caracterizează nota de răspuns. Răspunsul Angliei relevă enorma sporire a exportului american și mai ales al cuprului în țările neutre, care permite concluzia, că majoritatea stocului de cupru nu este destinat statelor neutre, ci puterilor belligerante. Anglia este dispusă să conceadă ca merindele să nu fie confiscate; dacă nu sunt destinate inamicului, dar nu poate da în această privință un răspuns definitiv. Guvernul englez relevă pericolul ca țările neutre limitrofe țărilor hostile să nu devină antrepozite pentru dușman, și de aceea Anglia caută în interesul siguranței sale naționale să oprească toate mărfurile destinate pentru dușmani fără a împiedeca accesul mărfurilor. Răspunsul expune imposibilitatea de a se percheziona vasele suspecte în largul mării.

Răspunsul recunoaște că bumbacul nu este înscris în lista contrabandei de războiu, dar că Anglia a fost încunostiintată, că cuprul era înfășurat în baloturi cu bumbac și de aceea baloturile trebuiesc cântărite. Tot astfel din cauza războiului este greu Angliei să permită exportul cauciucului din coloniile sale în Statele-Unite. Nota, semnată de d. Grey conchide, că guvernul englez dorește ca exportul mărfurilor americane pentru țările neutre să nu fie împiedecat. (Korr. Bur.)

Rușii cedează Varșovia.

Budapesta. — Un ziar din Petograd scrie că marele duce Nicolaievici în consfătuirea ce a avut-o cu generalul Rtskij a hotărât ca să cedeze Varșovia imediat ce Germanii ar începe să o bombardeze.

București. — „La Politique” scrie: Conducătorii armatei rusești ținând un consiliu în Varșovia au hotărât să evacueze acest oraș. Marele duce Nicolaievici a declarat, că Varșovia trebuie apărată până la cea din urmă picătură de sânge, iar dușmanul va putea pătrunde în oraș numai preste cadavrele Rușilor.

Italia rămâne neutrală.

Turin. — „Stampa” desminte oficial știrea, că în Italia ar fi fost chemat sub drapel al 4-lea contingent de rezervă. Numitul ziar italian scrie:

Nu există nici un motiv serios, ca Italia să intervină cu armele și să renunțe la atitudinea sa neutrală, câtă vreme interesele statelor neutrale nu sunt periclitare. Dacă ar lucra altcum ar face cea mai ireparabilă greșeală, căci și-ar jertfi numai banii și sângele înzădar și ar risca tot. Unica atitudine corectă, care o poate lua Italia față cu statele neutrale e ca să rămână neapărat pasivă.

Două aeroplane germane împușcate.

Frankfurt. — „Frankfurter Zeitung” primește din Amsterdam: „Daily Mail” anunță că 2 din cele 14 aeroplane germane cari au sburat deasupra Themsei, Dover, Calais și Dunkerque, au fost împușcate. Unul dintre aceste a fost împușcat la Dunkerque cu mitralierele, iar al doilea la Fournes.

Eșecul Rusiei în Bulgaria.

București. — Aci se crede că toate străduințele Rusiei, de a îndupleca Bulgaria să fie mai conciliantă, vor rămâne fără rezultat.

In Asia.

Roma. — Se anunță din Cairo că în regiunea Sinai Turcii au terminat calea ferată dela Akaba. Totdeodată lucrează alte două drumuri de fer. Se prevede că acțiunea Turcilor va începe pe la jumătatea lui Februarie.

Corpul de expediție anglo-indian, după ce a luat Bassora, a ocupat toată regiunea Korna, în care a stabilit un formidabil câmp întărit cu tranșee.

În momentul de față, Anglo-indienii înaintează în spre Bagdad. Primul obiectiv al lor pare că ar fi Amara. Micile garnizoane turcești, pe cari le întâlnesc în marșul lor, opun o slabă rezistență.

Totuși ziarul „Tribuna” crede că va fi greu pentru Anglo-indieni să sosească tocmai la Bagdad, localitate destul de depărtată de bazele lor de operațiuni și apărată puternic de al treilea corp de armată turcească.

Impresia pricinuită de svonul despre căderea cetății Przemysl la Budapesta.

Budapesta. — De câteva zile a circulat și aci svonul răspândit de Ruși prin țările neutre, că Przemysl ar fi căzut în mâinile Rușilor. Cu alte ocazii astfel de svonuri găseau crezământ și agitau spiritele, de data aceasta însă svonul n'a prins și a fost considerat ca o glumă. Aceasta dovedește, că populația este convinsă de invincibilitatea cetății Przemysl.

Svonul este considerat ca o slăbiciune a dușmanilor monarhiei.

Invitare la abonament.

Cu începerea unui an nou, anul al V-lea, de existență al ziarului „Românul”, adresăm on. noștri abonenți de până acum rugarea să binevoiască a-și înol din bună vreme abonamentul pe anul 1915, ca expediarea regulată a ziarului nostru să nu sufere întrerupere. Ne exprimăm totodată speranța, că în noul an, nu numai ne vor rămâne credincioși vechii noștri abonenți, ci vor intra în șirul abonenților și alți numeroși cetitori și prieteni ai ziarului nostru.

Profităm de ocazia aceasta pentru a adresa și on. noștri abonenți restanțieri — institute, ca și patriculari — rugămintea, ca deodată cu abonarea ziarului nostru pe anul 1915, să-și achite și restanțele de abonament din trecut.

Costul abonamentului pentru „Românul” zilnic rămâne și pentru anul 1915 neschimbat:

Pe un an	28.— cor.
Pe jumătate an	14.— cor.
Pe 3 luni	7.— cor.
Pe o lună	2.40 cor.

Pentru România și străinătate:

Pe un an . . . . . 40.— franci

Numărul popular:

Pe un an	4 cor.
Pe jumătate an	2 cor.

Pentru România și străinătate:

Pe un an . . . . . 8 franci.

Cererile precum și costul de abonament să se adreseze la: **ADMINISTRAȚIA ZIARULUI „ROMÂNUL”, în ARAD, str. Zrinyi nr. 1/a.**

INFORMAȚIUNI.

ARAD, 18 Ianuarie 1915.

— *Măine, Marți, fiind sărbătoare — Botezul Domnului — numărul viitor al ziarului nostru va apare Miercuri seara.*

O distincție binemeritată. În ziua primă de Crăciun P. S. d. episcop *Ioan I. Papp* al Aradului în decursul sfintei liturghii, pe care însuși P. Sa a pontificat-o, a hirotonit într-un preot pe d. *Cornel Lazar*, fost timp de 10 ani diacon al catedralei ort. române din Arad.

Publicul asistent a făcut ovații călduroase noului preot al Aradului, căruia și noi îi urăm multă fericire și noroc.

O danie a reginei Carmen Sylva. M. S. regina Elisabeta a României a adresat dlui președinte al consiliului de miniștri următoarea scrisoare:

Scumpe dle președinte al consiliului,

O veche datină vrea ca amintirea celor trecuți la viața veșnică să fie pomenită prin facerea unei fântâni.

Potrivit acestei tradiții strămoșești, doresc să ajut la aducerea apei în Curtea de Argeș, în care, de azi înainte, sunt hotărâtă să petrec mare parte a zilelor Mele, lângă mormântul mult iubitului Meu soț.

În acest scop, țin la îndemâna ministerului de interne, suma de lei 300.000, pe care votu plăti-o treptat cu lucrările săvârșite.

Nădăduesc că, prin această însemnată lucrare, sănătatea locuitorilor din Curtea de Argeș va fi în viitor ferită de multe nenorociri și că această veche și frumoasă reședință, va putea să propășească și să redobândească strălucirea ei de odinioară; de acum în colo singura Mea dorință fiind să închin cei din urmă ani ai vieții Mele alinării suferințelor și fericirii scumpului nostru popor.

Primește, scumpe domnule președinte al Consiliului, încredințarea sincerei Mele afecțiuni.

Elisabeta.

Anul-nou la curtea episcopescă din Arad.

În ziua de Anul-nou P. S. d. episcop diecezan *Ioan I. Papp* a primit numeroase felicitări din partea clerului, a mirenilor, precum și a onorațiilor străini din localitate.

Clerul și poporul mirean a făcut ovații foarte călduroase înaltului prelat român, care vădit emoționat a mulțumit pentru această frumoasă manifestare de dragoste și alipire a credincioșilor Săi.

Arhiducele Francisc Salvator în Arad.

Măine, Marți, la orele 9 dimineața A. Sa arhiducele Francisc Salvator, va sosi în Arad, unde va cerceta toate spitalele militare. I se va face o primire oficială. La ora 1 la amiazi d. prefect bar. *Urbán* va da o masă în cerc foarte restrâns în onoarea înaltului oaspe.

Ca răscumpărare a felicitărilor de Anul-nou

d. *Ioan Binchici* din Pâncota, — în amintirea fie iertatei sale soții *Ileana Binchici*, născută *Dascăl* — a dăruit ca ajutor pentru familiile soldaților căzuți în luptă, suma de 25 cor., ceea ce chităm pe această cale mulțumind dlui *Binchici* pentru maritimozitate. — Administrația ziarului.

Distingerea arhiducelui Iosif Ferdinand. După cum se anunță din *Insbruck* împăratul *Wilhelm* a acordat arhiducelui *Iosif Ferdinand* din prilejul victoriei dela *Limanovo*, repurtată de armata condusă de *Alteța Sa*, clasa I și II a „Cruții de fier”. Arhiducele *Iosif Ferdinand* e cel dintâi din casa domnitoare a monarhiei, care a fost distins în actualul războiu cu crucea de fier.

Rectificare. În numărul nostru de ieri, *Duminecă 17/4 Ianuarie* la informația „Dăruiri” s'a cules din greșeală că pentru ajutorarea orfanilor celor căzuți în războiu ca răscumpărare a felicitărilor de Anul nou au dăruit „Frații Popa, Teiuș cor. 10”. Rectificăm pe aceasta cale, că *Frații Popa* au binevoit să dăruiască în scopul numit **50 cor.**, iar nu 10 cum s'a tipărit greșit.

† Dr. Enea Draia, avocat, a decedat în 16 Ianuarie a. c. în vârstă de 50 ani. Inmormântarea a avut loc în 17 Ian. n. în cimitirul bisericii gr. or. din Abrudsat. Odihnească în pace.

M. Sa monarhul pentru familiile prizonierilor. M. S. monarhul a hotărât prea grațios să urce competențele familiilor soldaților prizonieri. Preaînata hotărâre, publicată în numărul de Duminecă al Monitorului de ordinațiuni are următoarele puncte: 1. Competințele familiilor aspiranților de ofițeri și gagiștilor prizonieri se va urca la suma îndoită a celei normale. 2. Familiile subofițerilor activi, prizonieri, vor primi lunar ca întregire de ajutor 30 de coroane. 3. Familiilor gagiștilor și aspiranților de ofițeri, dispăruți li se lichidează și pe mai departe competențele ordonate. 4. Soțiilor și copiilor subofițerilor activi, dispăruți li se va lichida și pe mai departe competențele familiare precum și adaosul pentru lemne și luminat. Aceleași dispoziții au fost luate și pentru honvezime.

Un ofițer englez despre distrugerea în războiu a construcțiilor înalte. Un ofițer din „Royal field Artillery” scrie în „Times” din Londra:

Intrucât privește bombardarea turnurilor de biserică și a clădirilor înalte, acesta este pur și simplu necesar. Este un nonsens să se deploreze distrugerea construcțiilor proeminente, primăriilor, catedralelor, fabricelor etc., îndată ce sunt situate în zona de luptă. Și noi facem ca Germanii. Din amândouă părțile ofițerii observatori se folosesc de aceste clădiri, pentru a conduce focul lor de artilerie. Astăzi se întâmplă în Franța — mâne vine poate rândul domului din Colonia.

N'ar trebui să țipăm acum atât de mult, altfel vom fi tratați, în viitor ca ipocriți. În fine interesul țării proprii trece înainte de toate, și viața soldaților proprii este mai prețioasă decât ori care monument cât de frumos ar fi el.”

Catastrofa din Italia. După știrile sosite despre amănuntele cutremurului de pământ care a făcut ravagiile cele mai îngrozitoare în câteva secunde în 13 Ianuarie în Italia de mijloc, s'a constatat că au murit 30.000 de oameni, iar 50 mii au fost răniți, 4000 de edificii au fost ușor stricate, iar 10.000 distruse, paguba e de 100 milioane lire.

Câți principii germani și-au pierdut viața pe câmpul de luptă. Se anunță din Berlin. Șapte principii germani din casele domnitoare și-au pierdut viața pe câmpul de luptă: doi principii de „Saxonia Meiningen”, doi principii „Zur Lippe” și câte unul de „Hessen Reuss”, „Wald-eck” și „Pyrmont”.

Crăciunul românesc în Cașovia. Ni se scrie: Cu bucurie Vă aduc la cunoștință un act frumos. În ziua de Crăciun aici în Cașovia la biserică greco-cat. ruteană a oficiat misa românească preotul militar la spitalele de aici, **Corneliu Bașiu** de loc preot gr. cat. din Zorlențiul inferior. Slujba și predica a fost frumoasă și mișcătoare. Locul cantorului l'a ținut d. Dionisie Lucaciu de prezent militar glotași aici în loc. D. Lucaciu este director la școlile de stat în Alsógyertyán în comitatul Zemplén. Altcum respectivul este absolvent de pedagogia din Blășiu. D. Lucaciu a cântat escelent și ne-a făcut toată cinstea. V. M. (G. Tr.)

Increderea străinilor în regina Elisabeta a României. Ziarul „Világ” publică un comunicat, prin care voește să caracterizeze iubirea, de care se bucură regina văduvă a României, Carmen Sylva.

În acest comunicat se zice între altele și următoarele:

— În timpul din urmă s'au adresat mulți către consulatul român de aci cu rugămintea, ca prin mijlocirea M. Sale reginei văduve Elisabeta să poată ajunge la oarecari informațiuni despre ai lor, care se află ca prizonieri în Rusia. Consulatul general român însă a primit dela locurile competente înștiințarea, că M. Sale reginei Elisabeta nu îi este dat să poată mijloci astfel de informațiuni.

Publicul se expune numai unor osteneli zadarnice, când se adresează consulatului general român cu astfel de rugăminți.

Franța contra alcoolismului. Se anunță din Paris că un decret ministerial a interzis în întreaga Franța vânzarea absinței și a tuturor beuturilor spirtoase; deschiderea de noi cârciumi nu se permite.

Macedo-Bulgarii și proclamația principelui Alexandru al Serbiei. Se anunță din Sofia: Emigrațiunea macedo-bulgară din Sofia a lansat ca răspuns la proclamația prințului Alexandru al Serbiei, următorul manifest:

„Pe când cea mai mare parte a poporului bulgar, încrezându-se în diplomația rusă, așteaptă să auză, că guvernul sârbesc, de bună voie, este gata să retrocedeze partea din Macedonia pe care a răpit-o — și pe care însuș regele Petru, prin tractatul ce încheiase la 1912 cu Bulgaria — o recunoscuse că este bulgărească — iată că deodată se pomeneste cu o proclamațiune adresată de prințul moștenitor — adevăratul suveran al Serbiei — care pune capăt nădejzilor sale.

„Că Serbia, cu toate sfaturile ce i se dau, este hotărâtă în mod irevocabil să-și păstreze întreaga plească macedoneană — dela Bregalnița până la Bitolia — după cum se spune în amintita proclamație, noi Bulgarii din Macedonia, o știm prea bine, de aceea noi nu putem decât să fim mulțumiți că principele Alexandru cu proclamația sa a recunoscut afirmațiunile noastre și, întărind un adevăr amar pentru slavism.

Dar Macedo-bulgarii nu pot să treacă cu vederea și un mare neadevăr care se caută a se răspândi cu această ocazie. Anume se spune că soldații din Macedonia cu eroism și plini de dragoste pentru țara lor Serbia, s'au luptat împotriva armatelor austriece.

„Este adevărat că macedonenii robiți cari au fost împrăștiați prin regimentele sârbești, păziți de soldați sârbi cu baioneta la pușcă, și împinși cu sila pe liniile de luptă, nu pot să desmintă pe moștenitorul tronului sârbesc, și să-i spună că spune neadevăruri; de aci însă noi Bulgarii macedoneni, cari am găsit refugiu în regatul Bulgariei, protestăm împotriva acestor neadevăruri.

Zecile de mii de Bulgari din Macedonia cari anul trecut s'au bătut la Bregalnița împotriva Sârbilor, pentru libertatea Macedoniei, miile de Macedoneni dezertori din armata sârbă, împreună cu noi ridică glasul spre a declara că Serbia a ridicat în principiu distrugerea Bulgarilor din Macedonia și că pentru acest motiv soldații din Macedonia sunt puși în primele rânduri: ceea ce a făcut că ura lor împotriva Serbiei să crească, totodată și nădejdea că ziua sângeroasă a răsplatei va veni, când ei vor avea din nou ocazia să dovedească că sunt demni urmași ai țarilor Simeon și Samuil, iar nu al lui Milutin și Dușan.

Sofia, Decembrie 1914. (ss.) *Protoghesos*, președintele însoțirilor macedo-bulgare.

Bugetul Turciei pe anul 1915. Se anunță din Constantinopol: Comisiunea bugetară a distribuit deputaților bugetul pe exercițiul ce începe la 14 Martie viitor și a cărui discuțiune începe la 11 Ianuarie st. n. Cifra încasărilor este de 26.836.538, a cheltuelilor 35.580.609, lire deci un deficit de 8.744.171 lire. În cheltuieli războiul figurează cu 6.044.108 lire iar marina ordinară cu 1.592.245. Expunerea de motive menționează suprimarea capitulațiunilor, care a creat putinta unor serioase reforme financiare, a asigurat guvernului, încasări importante prin sporirea drepturilor vamale la 15 la sută, extensiunea patentei la străini, suprimarea poștelor străine. Grație acestor venituri bugetul ar fi putut să fie echilibrat, însă aplicațiunea a fost imposibilă și a trebuit să fie întârziată din cauza războiului. Legea financiară aneșată autoriză pe guvern a încheia tot felul de operațiuni financiare pentru sporirea deficitului și emiterea de obligațiuni. Pentru regularea bonurilor de rechiziții și altor datorii autoriză pe guvern a introduce prin legi provizorii drepturi asupra consumațiunii hârtiei de țigări, chibriturilor, cărților de joc, petrolului, cafelei și ceaiului.

Ultima oră.

PREGĂTIRILE ROMÂNIEI.

București. — Se afirmă în cercurile guvernamentale că în curând se va primi un transport de arme din Suedia unde s'a făcut o comandă importantă.

PENTRU EVITAREA EVENTUALELOR INCĂLCĂRI DE TERITORII A ROMÂNIEI.

București. — În județul Suceava de-a lungul graniței, autoritățile românești au așezat stâlpi cu drapelul tricolor pentru a se evita astfel eventuale încălcări de teritorii.

INCHIDEREA CANALULUI DUNĂREAN „PORȚILE DE FIER”.

T.-Severin. — Cenzurată. — Duminecă dimineața pe o ceață deasă, au fost scufundate de către marinarii ruși în canalul „Porțile de fier” un mare vapor de mare rusesc și 3 șlepurți pline cu nisip și pietre.

Scopul urmărit de această operație este de a împiedeca să mai vie pe Dunăre mine plutitoare din Ungaria, precum și de a opri trecerea vapoarelor cari sunt în drum cu munițiunile de tot felul pentru Bulgaria.

INĂSPRIREA RELATIUNILOR ROMÂNIO-BULGARE (?)

București. — În Bulgaria a început să se răspândească cu insistență tot felul de știri tenețioase cu privire la România. Se duce de câteva zile o adevărată campanie pentru a se produce în Bulgaria un curent ostil României. Este interesantă între altele știrea dată că toată artileria română a fost retrasă din Dobrogea.

Cum se vede în loc de campanie pentru înțelegerea statelor balcanice cu participarea României avem o campanie pentru a atăta aceste state unul contra altuia.

MANIFESTAȚII PENTRU INTRAREA ITALIEI ÎN RĂZBOIU.

Viena. Se anunță din Roma: Intervențiștii italieni fac noi manifestații pentru intrarea Italiei în războiu. Guvernul păstrează însă aceeași atitudine de perfectă neutralitate și continuă să se ocupe de pregătirea armatei.

LUPTE FOARTE ÎNDĂRJITE LA VARȘOVIA.

Berlin. — Ziarul „Daily Telegraph” i se anunță din Petrograd, că nu mai poate fi nici o îndoială, că Germanii pun mare preț pe posesiunea orașului Varșovia. Aceasta se adevărește și prin luptele îndărjite dela Sochacew. Feldmaresalul Hindenburg ar fi concentrat acolo trupe însemnate, cari sunt mai puternice decât presupusesse statul major rusesc.

Germanii luptă zi și noapte. Se întâmplă, că într'o singură zi dau mult ca 10 asalturi în diferite părți ale frontului.

NOUL MINISTRU PE LÂNGĂ MONARHUL NOSTRU.

Budapesta. — Se știe, că ministru a latere va fi numit baronul Vojnits István, un prieten confident și un credincios aderent al ideilor contelui Șt. Tisza.

CONCORDIA GERMANO-AUSTRO-UNGARĂ E PERFECTĂ.

Viena. — Cenzurată. — „Pester Lloyd” desminte în mod categoric știrile răspândite de presa străină, care pretinde că opiniunea publică din Ungaria ar fi nemulțumită de modul de funcționare a statului major german și că Ungurii ar dori să se folosească de acest războiu spre a se deslipi de Austria.

„Pester Lloyd” termină spunând că dușmanii triplei alianțe vor avea multe desamăgiri, dacă dau crezământ știrilor absurde.

RUȘII S'AU RETRAS DELA CIONTOȘ.

Budapesta. — „Az Est” anunță din Ungvár: Avantgardele rusești au părăsit Ciontoș și s'au retras la Malomrét. Avantposturile noastre au intrat într'o localitate pe care Rușii au evacuat-o ieri.

Economie.

Chestiunea bilanțurilor și a dividendei.

Chestiunea atât de actuală acum a bilanțurilor, a dividendei și a adunărilor generale, a căreia rezolvare este așteptată cu viu interes de toate cercurile interesate din țară, este încă tot nerezolvată din partea guvernului. Până în momentul când scriem șirele acestea dispozițiile excepționale, puse în perspectivă din partea guvernului, cu privire la încheierile anuale ale băncilor, încă nu s'au dat publicității. Ele însă nu vor mai putea întârzia mult, căci timpul fiind înaintat și multe institute de bani având deja convocate adunările generale pe proximele zile, — ori ce întârziere a ordonanței guvernului, poate fi izvorul a numeroase și grave complicațiuni.

Precum am semnalat în numărul ultim, guvernul, acceptând punctul de vedere cunoscut, al ministrului de finanțe Teleszky, s'a declarat pentru limitarea dividendei, adică pentru fixarea sumei maximele a dividendei, în mod unitar pentru toate institutele de bani.

După informațiunile, ce avem, dela loc competent, guvernul va fixa în ordonanța sa ca dividendă maximală pe anul 1914, 75% ale dividendei plătită în anul trecut.

Ce privește cursul, cu care efectele cotate la bursă, aflătoare în portofoliile băncilor vor putea fi considerate la bilanț — guvernul va decreta ca obligatoare cursurile din ultima zi de bursă a anului 1914, adică cele din ziua de 25 Iulie 1914.

În fine guvernul intenționează a da băncilor, în ordonanța, ce o va emite, latitudine, de a-și putea amâna adunările generale până la 30 Iunie 1915.

Limitarea dividendelor din anul acesta în procente față de dividenda ultimă, este — fără îndoială — rezolvirea cea mai potrivită și mai practică, ce se putea da acestei chestiuni. Recunoaștem aceasta fără încunjur, deși „Solidaritatea” recomandase ca maximum de dividendă dobânda stabilită în statutele băncilor noastre, ca dividendă fundamentală (5—6 procente) și anume așa, ca această dobândă să se socotească dela valoarea nominală a acțiilor, respective, acolo unde s'au făcut urcări de capital cu agio, dela valoarea cu care s'au vândut acțiunile nouă vechilor acționari.

De altfel la cele mai multe dintre băncile noastre, între dividenda socotită pe baza hotărârii „Solidarității” și cea pe baza dispozițiilor guvernului — diferența este neînsemnată. Diferință mai însemnată se va arăta numai la băncile, cari în total n'au plătit o dividendă mai mare de 5—6 procente. La acestea, după hotărârea „Solidarității”, dividenda ar fi trebuit să rămână aproape ca în anul precedent. Astfel de bănci la noi sunt puține.

Dar când recunoaștem că soluția ce o va da guvernul chestiunii maximului de dividendă este mai practică și mai echitabilă, ca cea recomandată de „Solidaritatea”, trebuie să spunem că ideea stabilirii dividendei în procente față de trecut s'a discutat și între membrii direcțiunii reuniunii băncilor noastre. Ei însă o astfel de soluție n'au putut accepta din simplul motiv, că hotărârea lor a trebuit să rămână între marginile dispozițiilor legale și statutele ale băncilor. Ei au trebuit să țină seamă de dobânda dividendei fundamentale, pe care — fiind profit — este în drept a o reclama ori ce acționar. „Solidaritatea” deci nu a putut recomanda băncilor să nu plătească acționarilor lor dobânzile statute. Nu, pentru că aceasta ar fi fost ilegal și ar fi trecut și peste competența sa. Guvernul însă, care a primit prin lege împuternicirea să poată lua dispozițiuni în diferență de de dispozițiunile legii comerciale și a statutele — a putut-o și o poate face. Cu atât mai bine și băncile noastre nici chiar principial nu pot avea nimic în contra acestor dispozițiuni. „R. E.”

Kenjiro Tokutomi.

Până la moarte...

Roman japonez.

Tradus în românește de P. Robescu.

(Urmare). (2).

— Ce obosit sunt! — și un tânăr cam de 23 de ani, îmbrăcat european, intră în cameră, și după ce-și lăsă la ușă sandalii japonezi, înaintată și se închină în fața doamnei care-i ieșise în întâmpinare. Dar amintindu-și de ceva, se întoarce spre un băiat care venea după dânsul, și-i zise: Poți să pleci, mititelule, dar mai întâi dă florile doamnei.

— Ce frumusețe! — exclamă Nami cu plăcere.

— Ce frumoase azalee; zise și Iku. De unde le-ați luat, domnule baron?

— Adevărat că sunt frumoase. Uite Nami — sau ce frumoasă este floarea aceasta, galbenă-aurie. Măine, cu mâinile tale de zină, le vei pune în pahare!... Acum, vă rog să mă iertați: dau fuga să iau o baie.

După câte-va clipe dela ieșirea baronului, Iku rupse tăcerea:

— Ce vioi și ce vesel este domnul baron! Toți ofițerii de marină sunt veseli; nu este așa doamnă?

Nami surise și nu răspuse. Scutura haina bărbatului său și după ce o sărută pe furis, o puse în dulap.

După puțin, dincolo de peretele de hârtie se auziră pași urcând scara, și Takeo intră zicând:

— Ce bine mă simt acum!

— Domnul baron a făcut baia într'o clipă, — zise Iku.

— Da... noi bărbații nu suntem ca femelle...

Ajutat de nevasta sa, Takeo se îmbracă cu un elegant kimono, pe urmă se întinse pe perne cu un oftat de satisfacere și se frecă pe obraji cu amândouă mâinile. Purta părul tuns mărunț, și capul său rotund avea o culoare castanie închisă, pe când fața bronzată de soare era roșie ca un măr. Sprâncenele îi erau foarte negre, ochii vii și cu toate mustățile sale groase, chipul rămânea copilăresc, surâzător.

— Ai o scrisoare, dragă — îi zise Nami întinzându-i-o.

— Cred că este dela tata.

Tânărul se ridică puțin de pe perne, și desfăcu scrisoarea, din care căzu un plic mic, pețeluit.

— Iată o scrisoare pentru Nami-san... Toți sunt sănătoși la Akasaka. Ha! Ha! ce glumeț este tata! Parcă îl aud!

Și surâzând, Takeo puse scrisoarea de-o parte.

— Iku, tata îmi scrie să te păzești bine de răceală, pentru că tu nefiind obișnuit cu clima aceasta, s'ar putea să ți se întoarcă iar reumatismul.

— Ce bun este stăpânul! Îți aduce aminte și de mine — răspuse bătrâna isprăvind de pus masa.

— Trăiască prânzul! — exclamă Takeo. Toată ziua am umblat, și nu am mâncat decât puțin orez așa că mi-e o foame de lup... Ce peste este acesta? Iku, acesta o fi peștele Yamane, cum îi zice pe aici?

— Da domnule, este Yamane, și este foarte gustos. Acum mâncați orezul. Ce flămând este domnul baron.

— Cred și eu. Știi până unde am fost? Până în vârful muntelui Soma, pe urmă m'am coborât la Futatu-take. Când m'a întâlnit băiatul pe care l-ați trimis dupe mine, eram între stâncile din Byobu.

— Ce departe ai fost! — zise Nami.

— Era așa de frumoasă priveliștea de pe muntele Soma! Într'o parte se desfășoară o vale întinsă, tăiată de panglica argintie a fluviului Toné, cel mai mare din Japonia; în cealaltă parte se vede un nesfârșit lanț de dealuri și dincolo, departe, departe, zăream albind munții Fujiyama. Dacă aș fi fost poet, aș fi cântat ca Hitomaru... Păcat că a murit de mai multe mii de ani!

Și Takeo râse.

— Ce frumos trebuie să fie! Cum aș vrea să viu cu tine, acolo... zise Nami suspinând.

— Ah! dacă mica și dulcea mea Nami-san ar putea să se urce așa sus, eu i-aș da decorația Vulturului de Aur. Te asigur că în toată viața mea, nu am văzut un urcuș așa de stăncos și așa de repede ca acela! Dar mie, care am învățat la școala navală din Yedajima să mă urc pe catargurile lustruite, nu mi-a fost greu să mă sui pe muntele Soma... tu însă... ale căror piciorușe nu au umblat nici pe strădele din Tokio....

— Takeo! îl întrerupse Nami surâzând, cu obraji împurpurați; tu uiți că la școală am învățat gimnastica!

— Nu prea crez eu în lecțiile de gimnastică ce se fac într'un pension de fete, și mai ales în pensionul aristocratic Peeres. Îmi aduc aminte că acolo, am văzut odată o mulțime de fete, mișcându-se în cadență, cu un evantai în mână, pe când alte fete, acompaniate de un pian, cântau cântecul național. La început am crezut că o fi vre-un joc, dar mai târziu am aflat că era gimnastică.

Și Takeo râse.

— De ce zici așa? îi răspuse Nami rușinată.

— N'am isprăvit... așteaptă... Acolo, lângă fata lui Yamaki, am văzut o fată foarte frumoasă, cu părul pe spate. Știi tu cine era fata cea? Era îmbrăcată cu o rochie de culoarea prunii... și juca... juca fără să arunce nici măcar o privire asupra vizitatorului necunoscut. Fata aceea era dulcea mea Nami-san!... Ia spune, nici acum nu iești mulțumită?

— Takeo, nu mai vorbi așa... cunoști bine pe fata lui Yamaki?

— Mai de mult, tata a făcut câteva servicii tatălui ei, și dânsul vine din când în când în casa noastră... Nami, de ce taci?

— Ascultam ce spui... răspuse Nami surâzând.

— Mă rog, mă rog, zise Iku râzând, bărbatul și nevasta nu trebuie să se certe niciodată. Mă duc să vă pregătesc claiul, și o să vă împăcați.

(Va urma)

POSTA ADMINISTRATIEI

Ion Vasiu, Hațeg. Am primit 7 cor. în abonament până la 31 Martie a. c.

Pavel Colariu, Oravița. Am primit 7 cor. în abonament până la 31 Martie a. c.

Dumitru Ghibu, Cenadul-sășesc. Am primit 14 cor. în abonament până la 30 Aprilie 1915.

Ioan Leoca, M. Szombattelke. Am primit 7 cor. în abonament până la 31 Martie a. c.

Romul Barbu, Cârnecea. Am primit 11 cor. în abonament până la 31 Martie a. c.

Vasile Gan, Ofenbaia. Am primit 7 cor. în abonament până la 31 Martie a. c.

George Nicorescu, Iersig. Am primit 7 cor. în abonament până la 31 Martie 1915.

Alex. Nicolescu, Gödemesterháza. Am primit 10 cor. în abonament până la 31 Martie 1915.

Redactor responsabil: Constantin Savu.

La Librăria „Concordia”, Arad, Str. Deák Ferenc nr. 20 se află de vânzare:

Calendarul Minervei, cor. 1.25 + 45 fil. porto recomandat.

Calendarul Poporului (Budapesta), 40 fil. + 10 fil. porto.

Calendarul Săteanului (Sibiu), 30 fil. + 10 fil. porto.

Calendarul Poporului (Sibiu) 40 fil. plus 10 fil. porto. (Acest calendar se poate folosi și ca calendar de buzunar pentru soldați etc., având mărimea de 15×11 cm.)

Pentru cele trimise sub bandă (nerecomandate) librăria nu ia răspunderea. Pentru recomandare să se adauge separat 25 fil.

Sanatorul din Sibiu (Nagyszeben).

așezat în parcul orășenesc („Stadtpark”) primește în grije și tratament medical următoarele morhuri: morb de inimă, rinichi, stomac, zahăr, podagră (artrită), arterioscleroză, emfizemă, astmă, bronchită catarală cronică, pleurită (și exudativă) morhuri de articulații și oase, scrofulosă (și deschisă), morhuri (șirană) de piele și sânge; boale de nervi; tabes, afecțiuni a mădugei spinării și paralizari; morhuri femești; anemiă, slăbire generală și reconvalescență.

Prospecte și amănunte prin direcțiunea sanatorului în Sibiu (Nagyszeben).

Sa. 2318—10.

VINURI

vechi și noi de vândut.

Adresativă cu toată încrederea la proprietarul de vii din Șiria (Világos) Petru Benea, căruia vă trimite numai vinuri bune, curate și pe lângă prețurile cele mai moderate.

Vinuri vechi din anii 1911—1912

Vin alb — — — —	70	60
Rizling — — — —	72	62
Roșu de Minis — —	100	90
Carbenet — — — —	110	—

Vinuri vechi și nou din anul 1914.

Vin alb — — — —	46—36
Rizling — — — —	48—38
Șiller — — — —	50—

Rachiri.

Rachiu de treve — — —	1:80
Rachiu de treve specialitate —	2:20

Expediez la dorință în sticle și în cantitate mai mică vin.

Vinul se expediază cu rambursă dela 50 litri în sus sub îngrijirea mea proprie.

Vase dau împrumut pe timp de două luni.

Pentru Calitatea vinului garantez.

Bo 947

Petru Benea
prop. și neg. de vinuri
Világos (Arad m.)

In atențiunea negustorilor!

Acoperirea trebuințelor de ciocoladă și zaharicale pentru prețuri de fabrică. :: ::

In depozit: Kugler, Heller, Túrth și Manner. :: ::

GÁBOR MIKLÓS Arad,
Piața Andrassy, colțul Salacz utca
Telefon 1059. Telefon 1059.

(Ca 2270)

Haine de vară,

pardesiuri, haine pentru bărbați, haine pentru baluri, articli de toaletă, umbrele, perdele de dantele și de pânură se curățese și vopsese cu multă grijă și specialitate în

stabilimentul meu industrial de vopsitorie de pânuri și de curățitorie chimică,

aranjate cu cele mai noi mașini din străinătate. — Despărțământ special pentru curățitul, vopsitul pălăriilor pentru bărbați și femei. — În cazuri de moarte hainele de pânură și de mătasă, hainele pentru bărbați etc. se vopsese grabnic în negru. — Hainele de bărbați date spre curățire se și reparază cu specialitate în croitoria mea specială. — Serisori de recunoștință din toate părțile țării.

Lucza József, vopsitor de pânuri și curățitor chimic Szeged.

TELEFON: 994. Prăvălie și stabiliment principal: str. Laudon, nrul 9., colțul pieței Valeria. (Lu 2106) TELEFON: 994.

STEFAN SLADEK jun. fabrică de mobile

VARȘET, strada Kudritzner numărul 44—46.

Cea mai renumită mare fabrică de mobile din sudul Ungariei (Versecz).

Pregătește mobilele cele mai moderne și luxoase cu prețuri foarte moderate.

Mare depozit de pianе excelente, covoare, perdele, țesături foarte fine și mașini de cusut. — (Sa 113)

Premiat cu medalia cea mare la expoziția milenară din Budapesta în 1896.

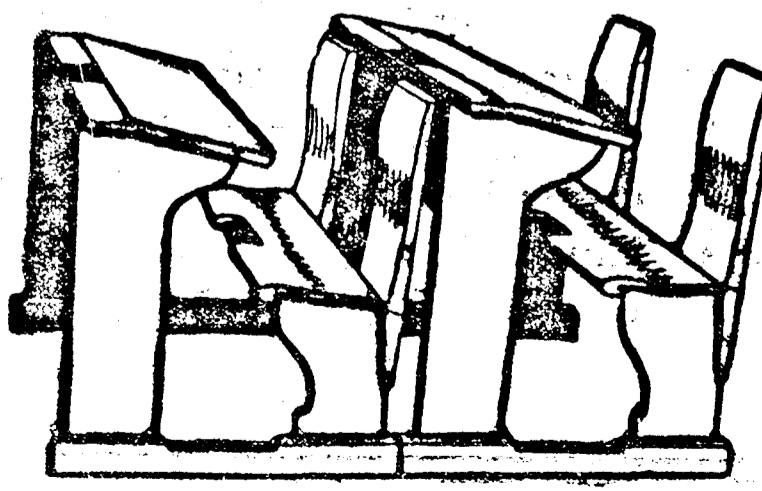
Turnătorla de clopote. — Fabrica de scaune de fier pentru clopote alul

Fiul lui Antoniu Novotny, Timșoara-Fabric.

Se recomandă spre pregătirea clopotelor nouă, precum la turnarea de nou a clopotelor stricate, spre facerea de clopote întregi, armonioase pe garanție de mai mulți ani, provăzute cu ajustări de fier bătut, construite spre a întoarce cu ușurință în ori ce parte, îndată ce clopotele sunt bătute de o latură fiind astfel scutite de crepare. — Sunt recomandate cu deosebire CLOPOTELE GĂURITE, de dânsul inventate și premiate în mai multe rânduri, cari sunt provăzute în partea superioară — ca violina — cu găuri ca figura S și au un ton mai intensiv, mai adânc, mai limpede, mai plăcut și cu vibrarea mai voluminoasă decât cele de sistem vechiu, astfel că un clopot patentat de 327 kgr. este egal în ton cu un clopot de 461 kgr. patentat după sistemul vechi. — Se mai recomandă spre facerea scaunelor de fier bătut, de sine stătătoare, — spre preadjustarea clopotelor vechi cu ajustare de fier bătut — ca și spre turnarea de toace de metal. — Prețuri-curente ilustrate trimit gratuit.

CORNEL JUCU

mare stabiliment pentru aranjamente moderne de șeeale și bi-seriei.

LUGOS,

strada Hunyadi nr. 11 și str. Corvin 9.

Telefon 84.

CEL MAI MODERN INSTITUT
TIPOGRAFIC ROMÂNESC DIN
UNGARIA ȘI TRANSILVANIA

„CONCORDIA”

TELEFON
NR. 750.

SOCIETATE PE ACȚIUNI.

TELEFON
NR. 750.

ARAD

STRADA ZRINYI, NUMĂRUL 1|a.

Fiind aprovizionat cu cele mai moderne mașini din străinătate și patrie ca: mașini de cules, mașini de tipar, mașini de tăiat și mașini de vărsat clișee, precum și cu cele mai moderne litere, primește spre executare tot felul de opuri, reviste, fol, placate, registre, tipăriți pentru bănci și societăți, precum și tipăriți advocațiale, invitații de logodnă, cununie și pentru petreceri. Anunțuri funebre se execută cu cea mai mare urgență. Se execută tot felul de lucrări de aceasta branșă dela cele mai simple până la cele mai fine.

Executare
promptă.

Prețuri
moderate.